

Institutionen för Matematik, KTH

Flervariabelanalys SF1626. Tentamen den 23 november 2009 kl. 8-13

Tillåtet hjälpmedel är Beta Mathematics Handbook. Tydliga lösningar med fullständiga meningar och utförliga motiveringar krävs för att undvika poängavdrag.

Uppgifterna poängsätts med fyra poäng vardera.

Uppgifterna 1-3 svarar mot kontinuerliga examinationen i kursen: godkänd lösning på KS-uppgift n ger automatiskt 4 poäng på tal n här, för $n = 1, 2$; godkänd hemuppgift ger 4 poäng på uppgift 3. För högre betyg krävs att man samlar poäng på uppgifter 7-10, så kallade VG-poäng.

Betygsgränser. A: 31 poäng varav minst 11 VG-poäng, B: 26 poäng varav minst 7 VG-poäng, C: 21 poäng varav minst 3 VG-poäng, D: 18 poäng, E: 16 poäng, FX 14 poäng.

Lycka till!

1. Funktioner $f(x, y)$ och $g(x, y)$ definieras i den första kvadranten $Q = \{(x, y) : x, y > 0\}$ med formler

$$f(x, y) = xy^2; \quad g(x, y) = \frac{y}{x}.$$

I vilka punkter i Q är nivåkurvor till f och g vinkelräta mot varandra?

2. Kroppen K begränsas av ytor $z = 4 - x^2 - y^2$ och $z = x^2 + y^2 - 4$. Bestäm medelvärdet av funktionen $f(x, y, z) = x^2 + y^2$ definierad i kroppen K .

3. En rymdkurva γ ges av parametriska ekvationer

$$\begin{cases} x = 2t; \\ y = t^2; \\ z = \ln t \end{cases}$$

där $1 \leq t \leq 2$. Bestäm kurvintegralen

$$\int_{\gamma} x \, ds.$$

(Håll ögonen öppna för jämna kvadrat!)

4. En yta i rummet ges av ekvation $3xyz = x^3y + y^3z + z^3x$. Visa att den del av ytan som ligger i en liten omgivning av punkten $(1, 1, 1)$ ges som graf av en funktion $x = x(y, z)$. Bestäm partiella derivator x'_y och x'_z för denna funktion i punkten $(y, z) = (1, 1)$. I vilken riktning växer funktionen $x(y, z)$ snabbast i den punkten?

5. Ett vektorfält i \mathbb{R}^3 ges av formeln

$$\mathbf{F}(x, y, z) = (F_1(x, y, z), F_2(x, y, z), F_3(x, y, z)).$$

Vad innebär att vektorfältet är konservativt? Vad är potentialen då? Antar att funktionerna F_1, F_2, F_3 har kontinuerliga partiella derivator. Vad är då ett nödvändigt villkor för att \mathbf{F} var konservativt? Ge något exempel av ett konservativt vektorfält samt icke-konservativt vektorfält (motivera dina exempel ordentligt!)

6. Räkna ut integralen

$$\iiint_K z \, dx \, dy \, dz,$$

där kroppen K är den del av klotet $x^2 + y^2 + z^2 \leq 1$ som ligger ovan koniska ytan $z = \sqrt{x^2 + y^2}$.

7. Ett akvarium har en form av en rätvinklig parallelepiped utan locket med längden l , bredden b och höjden h . Det skall rymma $54 \, dm^3$ vatten. Botten av akvariumet tillverkas av metallplåt som har ytdensitet $400 \, g/dm^2$. Sidoytor tillverkas av glas med ytdensitet $100 \, g/dm^2$. Bestäm optimala dimensioner l , b och h så att egen massa av akvariumet är minsta möjliga .

8. Bestäm flödet av vektorfältet

$$\mathbf{F} = (x, y, 1)$$

uppåt genom den del av ytan $z = 1 - x^2 - y^2$ för vilken $z \geq 0$.

9. En partikel som påverkas av kraften

$$\mathbf{F}(x, y) = (x^2 \sin(\pi/2 + y^3); x + y^2 x^3 \cos(\pi/2 + y^3))$$

rör sig moturs längs halvcirkeln $x^2 + y^2 = 4$, $y \geq 0$ från punkten $(2, 0)$ till punkten $(-2, 0)$. Beräkna det arbetet som kraften urättar.

10. Området D i första kvadranten begränsas av linjerna $y = x$; $y = 2x$ samt $2y = x + 1$; $2y = x + 2$. Bestäm integralen

$$\iint_D x \, dx \, dy.$$

(Ledning: inför nya variabler $u = y/x$ och $v = 2y - x$).